

Doorgaans zijn verschillen tussen partijen bij de waterschapsverkiezingen alleen met een vergrootglas waarneembaar. Een duurzame waterhuishouding, wie is daar nu tegen? Maar in het waterschap Amstel, Gooi en Vecht lopen de gemoederen hoog op en valt er echt een koers te kiezen.

Bas Soetenhorst 8 maart 2023, 03:00

Het is het lot van de waterschappen. In verkiezingstijd – volgende week woensdag wordt een nieuw algemeen bestuur van het waterschap gekozen – besteden media plichtmatig aandacht aan hun waterhuishoudingstaken, waarna ze weer voor vier jaar in de vergetelheid verdwijnen. Of toch niet helemaal?

De geïnteresseerde lezer van *Het Parool* kan sinds vorige zomer de **perikelen bij waterschap Amstel, Gooi en Vecht** volgen. Daarmee gaat een langgekoesterde wens van het waterschap in vervulling: meer aandacht van de buitenwacht. Al zal het niet de bedoeling zijn geweest dat het vooral gaat over achterstallig onderhoud en financiële chaos.

Het heeft alles te maken met Waternet, de uitvoeringsorganisatie van het waterschap, dat zelf – op de dijkgraaf na – geen enkele ambtenaar in dienst heeft. Tegenover de 1800 werknemers bij Waternet zorgt dat voor scheve verhoudingen, die nog zijn verhevigd door de ruimhartige mandaten die het waterschap in het verleden afgaf aan de Waternetdirectie. Nu Waternet in crisis verkeert, heeft dat zijn weerslag op het waterschap.

Problemen met belastinginning

Waternet schafte de voorbije bestuursperiode op eigen gezag een nieuw IT-systeem aan. De invoering is op z'n zachtst gezegd geen doorslaand succes. De organisatie stond tot voor kort onder **verscherpt toezicht** van het Rijk wegens risico's voor de cyberveiligheid. Ook zijn er grote problemen met inning van de drinkwaterrekening (een gemeentelijke taak waar het waterschap buiten staat) en de waterschapsbelasting.

Dat laatste pakt rampzalig uit voor het waterschap. De belastinginkomsten zijn de kurk waarop het drijft. Nu de achterstanden met de belastinginning op z'n vroegst pas in 2026 zijn weggewerkt, moeten tientallen miljoenen worden bijgeleend. En dat bij een schuld van bijna 800 miljoen – vrijwel vier keer zoveel als het waterschap jaarlijks netto ontvangt aan belastingen. Investerings blijven achter; slechts 58 procent van de geplande uitgaven is daadwerkelijk gedaan, waardoor er achterstallig onderhoud is aan onder andere dijken.

Dit alles heeft tot spanningen geleid in het algemeen bestuur, huiselijk gezegd de gemeenteraad van het waterschap, die doorgaans tamelijk eensgezind optrekt. Al maanden heeft een aantal partijen harde kritiek op Waternet. De directeur had er genoeg van en nam vorige maand ontslag.

Onwil bij gemeente

Intussen stuiten pogingen van het waterschap om meer grip te krijgen op het ambtelijk apparaat op desinteresse bij de gemeente Amsterdam, de andere opdrachtgever van Waternet. In de gemeenteraad en het college is weinig animo om zeggenschap over Waternet in te leveren ten gunste van het waterschap.

In de landelijke stemwijzer voor de waterschapsverkiezingen is over dit alles niets te vinden. Het goede nieuws is dat er door de crisis in Amstel, Gooi en Vecht op 15 maart echt iets te kiezen valt. Het dagelijks bestuur – zeg maar het college van het waterschap (samengesteld uit leden van het algemeen bestuur) – meent dat het glas halfvol is. Hier overheerst het idee dat inmiddels goede afspraken zijn gemaakt met Amsterdam over een nieuw aansturingsmodel van Waternet en dat de financiën in rustiger vaarwater zijn beland. Het weet zich gesteund door PvdA en VVD.

Roep om spoeddebat

Water Natuurlijk (een combinatie van D66, GroenLinks en inmiddels ook Volt, die volgende week is terug te vinden op het stembiljet) is verdeeld; **fractieleden zegden vorige maand het vertrouwen op** in hun dagelijks bestuurder Sander Mager, omdat ze de aansturingsafspraken te vrijblijvend vinden. Maar die fractieleden zijn allen niet herkiesbaar, in tegenstelling tot lijsttrekker Mager. De officiële lijn van Water Natuurlijk is dat de weg omhoog is ingeslagen.

CDA, de Groenen en ChristenUnie zijn niet overtuigd en verlangen nog vóór de verkiezingen een spoeddebat met het dagelijks bestuur van het waterschap.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Het werkgebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht omvat naast Amsterdam – met uitzondering van een deel van Amsterdam-Noord, dat valt onder het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier – het Gooi en delen van de provincie Utrecht. Het gebied telt 1,3 miljoen inwoners. Het waterschap is verantwoordelijk voor waterbeheer en daarmee de dijken en waterkwaliteit.